

Motion till riksdagen 2025/26:443

av **Serkan Köse (S)**

En nationell brandmannahögskola för framtidens beredskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell brandmannahögskola för att säkra kompetensförsörjning, jämställdhet och beredskap inom svensk räddningstjänst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en ny verklighet med klimatförändringar, en försämrad säkerhetspolitisk omvärld och krav på återuppbyggnad av totalförsvaret. I detta läge spelar räddningstjänsten en central roll i samhällets beredskap. Samtidigt är tillgången till utbildade brandmän ojämnt fördelad över landet, och personalförsörjningen är en växande utmaning, inte minst i glesbygd och mindre kommuner.

Enligt MSB var antalet utbildade brandmän i vissa räddningstjänstprogram under 2023 lägre än vad yrkesverksamma bedömer vara tillräckligt. Fackliga rapporter vittnar samtidigt om svårigheter att behålla deltidsbrandmän, vilket försvagar beredskapen lokalt. Det saknas i dag en samlad nationell strategi för utbildning, forskning och utveckling inom räddningstjänstens område.

I flera nordiska länder har man redan etablerat nationella utbildningscenter. Finland har Emergency Services Academy i Kuopio som samlar utbildning för brand- och räddningspersonal, liksom för nödcentraloperatörer. I Norge finns Brann- og rednings-skolen i Tjeldsund, som erbjuder kurs- och kompetensutveckling för landets räddningstjänst. I Danmark driver Beredskabsstyrelsen en nationell räddningsskola i Tinglev. Dessa exempel visar på hur man kan samla utbildning, övning och professionsutveckling i ett gemensamt nav.

Sverige bör gå i samma riktning och inrätta en nationell brandmannahögskola. Denna kan fungera som ett spetskompetenscentrum för klimatrelaterade insatser, civilförsvaret och brandteknik och samtidigt bidra till att skapa tydligare karriärvägar inom yrket. Det

skulle inte bara stärka den lokala och regionala beredskapen, utan även underlätta rekrytering och minska beroendet av privata aktörer.

En nationell brandmannahögskola skulle också kunna bidra till ökad jämställdhet i ett mansdominerat yrke. Med riktade insatser och forskning om hur fler kvinnor och underrepresenterade grupper kan lockas till yrket, kan vi bryta gamla strukturer och bygga en modern och inkluderande räddningstjänst.

Ytterligare fördelar uppstår genom samverkan med högskolor, universitet och Försvarmakten, där synergier kan skapas mellan akademi, praktik och totalförsvaret. Samtidigt skulle en nationell högskola minska beroendet av privata utbildningsaktörer och bidra till ökad kvalitet, transparens och kostnadseffektivitet för kommunerna.

Högskolan bör inrättas i samverkan mellan MSB, SKR, fackliga organisationer som Kommunal samt relevanta lärosäten. Det handlar inte bara om att utbilda fler brandmän. Det handlar om att bygga en robust och framtidssäker struktur för att möta de allt större krav som ställs på vår gemensamma beredskap, nu och i framtiden.

Sammanfattningsvis är det hög tid att Sverige tar ett strategiskt grepp om brandmannautbildningen. Det handlar inte bara om att utbilda fler, utan om att bygga en långsiktigt hållbar struktur för vår förmåga att hantera kriser, bränder och klimatrelaterade hot. En nationell brandmannahögskola är en investering i trygghet, jämställdhet och framtidens beredskap.

Serkan Köse (S)